

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

İMREK/TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No. 45975/12)

KARAR

Sözleşme'nin 10. maddesi • İfade özgürlüğü • Miting düzenleme komitesinin üyesi olarak, terör örgütü lehine propaganda yapma suçundan ceza mahkûmiyeti • Başvuranın suça katılma isteği ve iradesini göstermek için, kalabalık tarafından işlenen eylemler ile başvuranın yetersiz olduğu kanaatine varılan tepkisi arasındaki bağlantının ulusal hâkim tarafından açıklanmaması • Ulusal mahkemelerin, başvuranın gösteride yaptığı konuşma nedeniyle mahkûmiyetini desteklemek için kullanılan esas delil unsurunun güvenilirliğine ve doğruluğuna itiraz eden iddialarına yanıt vermemesi • Mahkemenin içtihadından doğan usule ilişkin normların uygulanmaması • İlgili ve yeterli olmayan gerekçeler

STRAZBURG

10 Kasım 2020

KESİNLEŞME TARİHİ

10 Şubat 2021

İşbu karar, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Bazı şekli düzeltmelere tabi tutulabilir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

İmrek/Türkiye davasında,

Başkan

Jon Fridrik Kjølbro

Hâkimler

Marko Bošnjak,

Valeriu Grițco,

Egidijus Kūris,

Arnfinn Bårdsen,

Darian Pavli,

Saadet Yüksel,

ve Bölüm Yazı İşleri Müdürü Stanley Naismith'in katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), Daire olarak toplanarak, 29 Eylül 2020 tarihinde gerçekleştirilen müzakerelerin ardından, söz konusu tarihte aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde, Türk vatandaşı olan Halil İmrek'in ("başvuran") 10 Mayıs 2012 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuru (no. 45975/12) bulunmaktadır.

2. Başvuran, İstanbul Barosuna bağlı Y. İmrek tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuran özellikle, hakkında açılan ceza davası nedeniyle, ifade özgürlüğü hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir.

4. Başvuranın ifade özgürlüğünün ihlal edildiği iddiası ve davanın hakkaniyete uygunluğu ile ilgili şikâyetleri, 16 Ocak 2017 tarihinde Hükümete bildirilmiştir ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 54. maddesinin 3.

fıkrası uyarınca, başvurunun kalan kısmının kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

OLAY VE OLGULAR

I.DAVANIN KOŞULLARI

5. Başvuran, 1973 doğumlu olup, Adana’da ikamet etmektedir.

6. Başvuran, olayların meydana geldiği tarihte, EMEP’in (Emek Partisi) Adana İl Sekreteridir.

7. Başvuran, 24 Nisan 2006 tarihinde, 3713 sayılı Kanun’un 7. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen terör örgütü lehine propaganda yapma suçunu işlediğine dair hakkında şüphe duyulması sebebiyle tutuklanmıştır.

8. Adana Cumhuriyet Savcısı, 12 Mayıs 2006 tarihli bir iddianameyle, Adana’da 18 Mart 2006 tarihinde düzenlenen “21 Mart tarihli Nevruz Bayramı” adlı bir gösterinin düzenleme kurulu üyesi olan başvuranın, bu gösteriye katılanlarla birlikte yaptığı eylemler ve aynı zamanda 19 Mart 2006 tarihinde Osmaniye’de Nevruz Bayramını kutlamak için düzenlenen bir gösteri sırasında yaptığı bir konuşma nedeniyle, 3713 sayılı Kanun’un 7. maddesinin 2. fıkrasını ihlal ettiği gerekçesiyle, Adana Ağır Ceza Mahkemesi (“Ağır Ceza Mahkemesi”) önünde başvuran hakkında kamu davası açmıştır.

9. Başvuranın avukatları, 25 Mayıs 2006 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesinden 19 Mart 2006 tarihinde Osmaniye’de düzenlenen bir gösteri sırasında polisler tarafından alınan video kayıtlarının elde edilmesini talep etmişlerdir. Osmaniye Emniyet Müdürlüğü, 11 Temmuz 2006 tarihinde, talep edilen kayıtların Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

10. Başvuran, 13 Temmuz 2006 tarihinde, serbest bırakılmıştır.

11. Başvuran, 16 Eylül 2008 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesine savunma dilekçesini sunmuştur. Başvuran öncelikle, kendisinin de mensup

olduğu 18 Mart 2006 tarihli gösteriyi düzenleyen düzenleme kurulunun, bu gösterinin yasal çerçevede yürütülmesini sağlamak için her şeyi yaptığını, yasa dışı sloganlar atan ve yasa dışı afisler sallayan kişileri uyardığını ve bu uyarıların polisler tarafından tutulan tutanaklara not edildiklerini ancak hükümet komiserinin kendisi hakkında tutulan tutanakta bu uyarıları belirtmediğini iddia etmektedir. Başvuran, ayrıca, ilgili hükümet komiserinin, söz konusu gösteride işlendiği iddia edilen yasa dışı eylemlere son vermek için herhangi bir müdahalede bulunmadığından şikâyet etmektedir ve hükümet komiserinin düzenleme kurulundan bu gösteriye son vermesini hiçbir zaman talep etmediğini belirtmektedir. Başvuran bununla birlikte, düzenleme kurulunun hiçbir müdahale aracına sahip olmadığını ve göstericileri uyarmaktan başka hiçbir şey yapamayacağını, bu gösteri esnasında düzeni sağlamanın öncelikli olarak hükümet komiserinin ve polislerin görevi olduğunu ve dolayısıyla göstericiler tarafından işlenen eylemlerden düzenleme kurulunun sorumlu tutulamayacağını iddia etmektedir.

Son olarak, başvuran, 19 Mart 2006 tarihindeki gösteri sırasında bir terör örgütü lehine propaganda yapan herhangi bir konuşma yaptığını kabul etmemektedir. Başvuran, bu bağlamda, 22 Mart 2006 tarihinde iki polis memuru tarafından düzenlenen, söz konusu gösterinin video kayıt çözümlerine ilişkin tutanakta hatalar olduğunu ileri sürmüştür. Başvuran, söz konusu tutanakta belirtildiği gibi yaptığı konuşmada “nevruza sahip çıkmak, Kürt sorununa sahip çıkmak, PKK (Kürdistan İşçi Partisi, yasadışı silahlı örgüt) ve Kürt halkıyla omuz omuza olmaktan geçer” dediğini kabul etmemektedir. Başvuran, yaptığı konuşmanın bu kısmında, “PKK ile [omuz omuza]” değil de , “DTP (Demokratik Toplum Partisi, yasal bir siyasi parti) ile [omur omuza]” dediğini belirtmektedir. Başvuran ayrıca, hükümet komiserinin gösteri hakkında düzenlediği tutanakta, konuşmasından alıntılanan ve terör örgütü propagandası yapan herhangi bir kısımdan bahsetmediğini ileri sürmektedir.

12. Ağır Ceza Mahkemesi, aynı gün, başvuranı, kendisine isnat edilen fiilden suçlu bularak, 3713 sayılı Kanun'un 7. maddesini 2. fıkrası uyarınca bir yıl hapis cezasına mahkûm etmiştir.

Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın 19 Mart 2006 tarihinde gerçekleştirilen gösteri sırasında yaptığı konuşmaya ilişkin sunduğu gerekçesinde, bu gösterinin video kayıtlarının çözülmesine ilişkin 22 Mart 2006 tarihli tutanakları dikkate alarak, başvuranın bu vesileyle: “Nevruza sahip çıkmak Kürt sorununa sahip çıkmak, PKK ve Kürt halkıyla [omuz omuza] olmaktan geçer” ifadeleri kullandığının kanıtlandığı kanaatindedir. Ağır Ceza Mahkemesi, göstericiler arasında PKK lehine sloganlar atanların varlığını ve Ağır Ceza Mahkemesine göre bu Nevruz kutlamasının PKK lehine propaganda yapan bir gösteriye dönüştüğünü dikkate alarak, başvuranın bu gösteri vesilesiyle çok sayıda katılımcının önünde yaptığı konuşmasından yukarıda alıntılanan kısmının, başvuranın PKK/Kongra Gel (PKK'nın bir kolu) propagandası yapma niyetini ortaya koyduğu kanaatine varmıştır.

Ağır Ceza Mahkemesi, 18 Mart 2006 tarihli gösteri ile ilgili olarak, aşağıdaki olayların meydana geldiğini tespit etmektedir: PKK/Kongra Gel'i simgeleyen bayraklar sallandı, “Yaşasın Başkan Apo”, “Dişe diş, kana kan, seninleyiz Öcalan”, “Şehitler ölümsüzdür”, “Selam olsun, İmralı'ya bin selam”, “Öcalan, Öcalan, Öcalan” sloganları atıldı, “Sizin tecridiniz varsa, bizim dağlarımızı var” cümlesinin yazılı olduğu bir bandrol tutuldu, Abdullah Öcalan'ın resminin bulunduğu ve “barışın temsilcisiyle buluşmak üzere barış için Gemlik'e yürüyoruz” yazılı gazete sayfası açıldı, kutlamaların yapıldığı sahne önünde çocuklar tarafından PKK bayrakları dalgalandırıldı ve PKK bayrağı desenleri taşıyan bir bez sahneye takıldı ve mikrofon koluna bağlandı. Ağır Ceza Mahkemesi, Hükümet komiserinin raporuna göre, yukarıda belirtilen sloganları atan ve bayrakları sallayan gruba megafonla zaman zaman yapılan uyarılar dışında, düzenleme kurulunun bu eylemlere müdahale etmediğini ve Ağır Ceza Mahkemesine

göre, düzenleme kurulunun görev ve sorumluluklarına ilişkin talimatların kendisine iletilmiş olmasına rağmen bu gösterinin yasa dışı bir gösteriye dönüştüğünü kaydetmektedir. Ağır Ceza Mahkemesine göre, düzenleme kurulunun sözlü uyarılarda bulunmakla yetinmeyerek, bu amaca hizmet etmek ve böylece yasa dışı propagandayı durdurmak için Hükümet komiserinden gösteriyi durdurmasını ve düzenleme kurulunun ve güvenlik güçlerine gerekli yardımı sağlamasını istemesi gerekmektedir. Ağır Ceza Mahkemesi, düzenleme kurulunun üyelerinin söz konusu adımları atmadıkları gibi, kalabalığın tepki vermesini önlemek için bunu yapmaktan kaçındıklarını ileri sürdüklerini kaydetmektedir. Ağır Ceza Mahkemesi, bu durumun, başvuranın, söz konusu gösterinin düzenleme kurulu üyesi olarak, terör örgütü PKK/Kongra Gel lehine yapılan propagandaya ilişkin yukarıda belirtilen eylemlere katılma iradesine ve niyetine sahip olduğunu gösterdiği kanaatine varmıştır.

Yukarıda belirtilenlerin ışığında, Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın eylemlerinin söz konusu terör örgütü lehine propaganda yapma suçunu oluşturduğu sonucuna varmıştır.

13. Başvuran, 28 Ekim 2008 tarihinde, esas olarak 16 Eylül 2008 tarihli savunma dilekçesinde ileri sürdüğü gerekçeleri yineleyerek temyiz başvurusunda bulunmuştur.

14. Yargıtay, 16 Ocak 2012 tarihinde, temyiz başvurusunu reddetmiş ve dosyanın içeriği göz önüne alındığında, Ağır Ceza Mahkemesinin kararında hukuka ve kanuna uygunluk hakkında herhangi bir eksiklik tespit etmediği gerekçesiyle başvuranın mahkûmiyetine ilişkin kararı onamıştır.

15. Ağır Ceza Mahkemesi, 13 Temmuz 2012 tarihinde 6352 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiğini dikkate alarak (aşağıdaki 20. paragraf), başvurana verilen cezanın infazının ertelenmesine karar vermiştir.

16. Ağır Ceza Mahkemesi, 8 Kasım 2012 tarihinde, 6352 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesine dayanarak, 16 Eylül 2008 tarihinde verdiği

kararı iptal etmeye ve başvuran hakkındaki yargılamanın üç yıl süre ile ertelenmesine karar vermiştir.

II.İLGİLİ İÇ HUKUK

A. 3713 Sayılı Kanun'un 7. Maddesinin 2. Fıkrası

17. 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlüğe giren 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 7. maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki şekildedir:

“[Yukarıdaki fıkra] belirtilen örgütlere yardım edenler ve örgütle ilgili propaganda yapanlar hakkında (...) bir yıldan beş yıla kadar hapis ve elli milyon liradan yüz milyon liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur. ”

18. 3713 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 2. fıkrası, 18 Temmuz 2006 tarihinde yürürlüğe giren 5532 sayılı Kanun ile değiştirilmesinin ardından, aşağıdaki şekildedir:

“Terör örgütünün propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır (...) ”

19. 30 Nisan 2013 tarihinde yürürlüğe giren 6459 sayılı Kanun tarafından yapılan değişiklikten itibaren, söz konusu hüküm şunu öngörmektedir:

“Terör örgütünün; cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. ”

B. 6352 Sayılı Kanun

20. “Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında” 6352 sayılı Kanun (“6352 sayılı Kanun”), 5 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 6352 sayılı Kanun, geçici 1. maddesinin 1. fıkrasının b) bendi ve 2. fıkrası uyarınca, 31 Aralık

2011 tarihine kadar basın ve yayın yoluyla ya da sair düşünce ve kanaat açıklama yöntemleriyle işlenmiş olup ve adli para cezası ya da üst sınırı beş yıldan fazla olmayan hapis cezasını gerektiren suçlar için, üç yıl süreyle yargılamanın ertelenmesini öngörmektedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

III.SÖZLEŞME’NİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

21. Başvuran, Sözleşme’nin 6. maddesini ileri sürerek, hakkında yürütülen ceza davasının hakkaniyetten yoksun olmasından şikâyet etmektedir. Başvuran bu bağlamda, dava dosyasında bulunmayan bir video kaydına dayanılarak mahkûm edildiğini ve her halükarda Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kendisine karşı delil olarak sunulan bu videonun çözüm tutanaklarının hatalı olduğunu ve “DTP ile [omuz omuza]” dediği halde “PKK ile [omuz omuza]” ifadelerini kullandığını belirtmekte olduğunu ileri sürmektedir. Başvuran, Ağır Ceza Mahkemesinin söz konusu videonun bağımsız bir uzman tarafından yapılacak yeni bir çözümünü elde etmesi gerektiğini veya bu çözümün bir duruşma sırasında Ağır Ceza Mahkemesi tarafından bizzat görüntülenmesi gerektiğini belirtmiştir.

22. Başvuran, Sözleşme’nin 10. maddesini ileri sürerek, iki gösteri sırasında siyasi görüşlerini ifade ettiği için hakkında başlatılan ceza yargılamasının ifade özgürlüğü hakkının ihlali anlamına geldiğini iddia etmektedir.

23. Mahkeme, Sözleşme ve Protokolleri uyarınca bir başvuran tarafından ileri sürülen hukuki gerekçelere bağlı kalmadığını ve bir şikâyeti, başvuran tarafından ileri sürülenler dışındaki Sözleşme maddeleri ya da hükümleri kapsamında inceleyerek, bu şikâyetle konu edilen olaylara ilişkin yapılacak hukuki nitelendirme hususunda karar verebileceğini hatırlatmaktadır (*Radomilja ve diğerleri/Hırvatistan* [BD], no. 37685/10 ve

22768/12, 126. paragraf, 20 Mart 2018). Mahkeme, somut olayda, başvuranın, yukarıda belirtilen şikâyetleri sunarak, kendisine göre, esas olarak ifade özgürlüğü hakkını kullanması kapsamına giren açıklamaları ve iki gösteri sırasında gerçekleştirdiği eylemler nedeniyle hakkında yürütülen ceza yargılamasından şikâyet ettiğini kaydetmektedir. Dolayısıyla, Mahkeme, başvuranın şikâyetinin dile getirilme şekli ve başvuranın sonucuna itiraz ettiği ceza yargılamasının niteliği bakımından, bildirilen olayların yalnızca Sözleşme'nin 10. maddesi açısından incelenmesi gerektiği kanısına varmaktadır. Söz konusu madde aşağıdaki şekildedir:

“ 1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir.

2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, kanunla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir. ”

A. Kabul Edilebilirlik Hakkında

24. Mahkeme, başvurunun, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi anlamında, açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve öte yandan, başka herhangi bir kabul edilemezlik gerekçesiyle bağdaşmadığını tespit ederek, kabul edilebilir olduğuna karar vermektedir.

B. Esas Hakkında

1. Tarafların İddiaları

a) Başvuran

25. Başvuran, hakkında başlatılan ceza yargılaması çerçevesinde tutuklandığını, yargılamanın ertelenmesi kararının kendisini bu erteleme süresi boyunca kovuşturma tehdidi altına soktuğunu belirtmektedir ve yargılamanın sonunda cezasının infazının durdurulmasına ve yargılamanın sonunda başlatılan takiplerin ertelenmesine karar verilmiş olmasına rağmen, bu ceza yargılamasının ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiği kanaatindedir.

b) Hükümet

26. Hükümet, ilgilinin sonuç olarak kendisine verilen hapis cezasını çekmediğini ve ihtilaf konusu açıklamalarının ifade özgürlüğü tarafından korunduğunun kabul edilemeyeceğini iddia etmektedir. Hükümet sonuç olarak, somut olayda, ifade özgürlüğü hakkının başvuran tarafından kullanılmasına müdahalede bulunulmadığını ileri sürmektedir. Hükümet, Mahkeme tarafından başvuranın ifade özgürlüğünün kullanımına yapılmış bir müdahalenin varlığının kabul edilmesi durumunda, bu müdahalenin 3713 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 2. fıkrasıyla öngörüldüğünü ve ulusal güvenliğin ve kamu güvenliğinin korunması, toprak bütünlüğünün korunması ve suçun önlenmesi meşru amaçlarını izlediğini ileri sürmektedir. Hükümet ayrıca, başvuranın 18 Mart 2006 tarihindeki gösterinin yasa dışı bir gösteriye dönüşmesini engelleyemediği iddiasını ve başvuranın Hükümete göre, açıkça PKK lehine propaganda yapılan, 19 Mart 2006 tarihindeki gösteri sırasında yaptığı konuşmanın içeriğini göz önünde bulundurarak, ihtilaf konusu müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olduğu ve izlenen meşru amaçlarla orantılı olduğu kanaatindedir.

27. Hükümet ayrıca, başvuranın itiraz ettiği video kayıtlarının dava dosyasında yer aldığını, ilgilinin avukatlarının yargılama boyunca bu kayıtları incelemeyi talep edebileceklerini ve ihtilaf konusu mahkûmiyetin yalnızca video kayıtlarına dayalı olmadığını, başvurana kendisini savunma imkânının sunulduğu dosyada bulunan diğer belgelere de dayandığını ileri sürmektedir. Bu nedenle Hükümet, Ağır Ceza Mahkemesi kararının usulüne uygun olarak gerekçelendirildiğini ve yargılamanın yürütülmesinde herhangi bir keyfilik bulunmadığını iddia etmektedir.

2. Mahkemenin Değerlendirmesi

28. Mahkeme, somut olayda, başvuranın 18 Mart 2006 tarihli bir mitingin düzenleme komitesi üyesi olarak, bir grup göstericinin söz konusu miting sırasında attıkları slogan ve salladıkları bayrak ve afiş gibi bazı davranışları karşısında başvurana isnat edilen fiiller ve aynı zamanda 19 Mart 2006 tarihinde gerçekleştirilen gösteride başvuranın yaptığı konuşmanın bir kısmı nedeniyle başvuran hakkında bir terör örgütü lehine propaganda yapma suçundan ceza davası açıldığını kaydetmektedir.

29. Mahkeme, başvurana isnat edilen eylemlerin ifade özgürlüğü hakkının kullanım biçimlerini içeren durumlarla ilgili olduğunu gözlemlemektedir. Mahkeme daha sonra, başvuranın, 18 Mart 2006 tarihindeki gösteride bazı göstericiler tarafından işlenen eylemlerle herhangi bir ilgisinin bulunduğunu kabul etmemesinden ve terör örgütü lehine propaganda yapma suçundan dolayı hakkında başlatılan ceza yargılaması çerçevesinde (yukarıdaki 11 ve 13. paragraflar) 19 Mart 2006 tarihindeki gösteride yaptığı konuşmada ihtilaf konusu sözleri söylediğini reddetmesinden bağımsız olarak, bunların konusu ve niteliği gereği, ilgilinin ifade özgürlüğü hakkını kullanması ile ilgili olduklarını ve bu hususta bir tartışma gerektirdiklerine hiç şüphe olmadığını gözlemlemektedir (*Nur Radyo Ve Televizyon Yayıncılığı A.Ş./Türkiye* (No. 2), no. 42284/05, 34. paragraf, 12 Ekim 2010). Her halükarda, başvuranın söz konusu eylemleri

işlediğini reddettiği gerekçesiyle, ihtilaf konusu eylemlerin, başvuranın ifade özgürlüğünün kullanım kapsamına girdiğini kabul etmemek, onu Sözleşmenin korumasından yoksun bırakarak bir kısır döngüye hapsedecektir. Bu bağlamda, Sözleşme'nin 6. maddesinde özel olarak belirtilmemesine rağmen, kendini suçlayıcı ifadeler kullanmama hakkının, bu hüküm kapsamında adil yargılama kavramının merkezinde yer alan, genel olarak tanınan uluslararası bir standart olduğu hatırlanmalıdır (*Müdür Duman/Türkiye*, no. 15450/03, 30. paragraf, 6 Ekim 2015). Sonuç olarak Mahkeme, ihtilaf konusu ceza davasının caydırıcı etkisini, özellikle de başvuranın bu yargılama çerçevesinde tutuklanması ve bu yargılama sonucunda başvurana verilen cezanın ertelenmesi kararını dikkate aldığında, bunların, başvuranın ifade özgürlüğü hakkının kullanımına yapılan bir müdahale olarak değerlendirilebileceği kanaatine varmaktadır (*Erdoğan/Türkiye*, no. 25723/94, 72. paragraf, AİHM 2000 - VI, *Dilipak/Türkiye*, no. 29680/05, 51. paragraf, 15 Eylül 2015, *Ergüdoğan/Türkiye*, no. 48979/10, 26. paragraf, 17 Nisan 2018 ve *Selahattin Demirtaş/Türkiye (No. 3)*, no. 8732/11, 26. paragraf, 9 Temmuz 2019 ve; ayrıca aksi yönde bir karar için (*a contrario*) bk. *Otegi Mondragon/İspanya*, no. 2034/07, 60. paragraf, AİHM 2011).

30. Mahkeme, bu müdahalenin kanunla, yani 3713 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 2. fıkrasıyla öngörüldüğü ve Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrası bakımından ulusal güvenliğin ve kamu güvenliğinin korunması, toprak bütünlüğünün korunması ve suçun önlenmesi gibi meşru amaçlar izlediği hususlarının taraflar arasında tartışma konusu olmadığını gözlemlemektedir.

31. Mahkeme, müdahalenin gerekliliğiyle ilgili olarak, ifade özgürlüğü konusundaki içtihatlarından doğan ve bilhassa *Bédar/İsviçre* ([BD], no. 56925/08, 48. paragraf, 29 Mart 2016), *Perinçek/İsviçre* [BD], no. 27510/08, 204 ila 208. paragraflar, AİHM 2015 (özetler) ve *Faruk*

Temel/Türkiye (no. 6853/05, 53 ila 57. paragraflar, 1 Şubat 2011) kararlarında özetlenen ilkeleri hatırlatmaktadır.

32. Mahkeme, somut olayda başvuran hakkında ihtilaf konusu ceza davasının açılmasına, iki farklı olayın sebep olduğunu tespit etmektedir: Başvuranın düzenleme komitesi üyesi olarak katıldığı 18 Mart 2006 tarihli gösteride başvurana isnat edilen fiiller ve 19 Mart 2006 tarihli gösteride başvuranın yaptığı konuşmanın bir kısmı. Mahkeme bu sebeple, söz konusu iki olayı ayrı ayrı ve birlikte değerlendirerek, ihtilaf konusu müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığı konusunun incelenmesinin gerekli olduğu kanaatindedir.

a) 18 Mart 2006 tarihli gösteride başvurana isnat edilen suçlar

33. Mahkeme, ulusal makamların, başvuranın, 18 Mart 2006 tarihli gösteriye katılanlar tarafından işlenen ve kendilerine göre bir terör örgütü lehinde propaganda teşkil eden bazı eylemlere katılma istek ve iradesini göstermiş olduğu kanaatine vardıklarını kaydetmektedir (yukarıdaki 12. paragraf). Mahkeme, başvuranın ifade özgürlüğü hakkına yönelik yapılan müdahalenin “gerekliliğinin” somut olayda ikna edici bir şekilde ortaya konulup konulmadığını değerlendirmek için, içtihatları uyarınca, ilgilinin mahkûmiyetine dayanak olarak, esasen Türk mahkemeleri tarafından kabul edilen gerekçeye göre karar vermesi gerektiğini belirtmektedir (*Gözel ve Özer*, no. 43453/04 ve 31098/05, § 51, 6 Temmuz 2010).

34. Mahkeme, bu bağlamda Ağır Ceza Mahkemesinin ihtilaf konusu gösteride meydana gelen olaylarda başvuranı suçlu bulan kararını vurgulayarak, Ağır Ceza Mahkemesinin, bu vesileyle, göstericiler tarafından işlenen PKK’yı temsil eden bayrak ve afişlerin asılması ve taşınması ile PKK lideri lehinde slogan atılması gibi terör örgütü lehinde propaganda teşkil ettiği kanaatine vardığı fiilleri sıralayarak, ilgilinin de yer aldığı düzenleme komitesinin sadece bu fiilleri işleyen grubu zaman zaman megafonla anonslar yaparak uyardığını tespit ettiğini kaydetmektedir.

Mahkeme ayrıca, Ağır Ceza Mahkemesine göre, düzenleme komitesinin, gösterinin yasa dışı bir gösteriye dönüştüğünü dikkate almış, Hükümetin komiserinden gösteriye son verilmesini talep etmiş ve bu amaçla komisere ve güvenlik güçlerine gerekli desteği sağlamış, ayrıca yasa dışı propagandayı sonlandırmış olması gerektiğini kaydetmektedir. Ağır Ceza Mahkemesi, düzenleme komitesi üyelerinin bu girişimlerde bulunmadıklarını ve kalabalığın tepki vermesini önlemek amacıyla bunu yapmadıklarını beyan ettiklerini vurgulayarak, bu tutumun, başvuranın bu gösterinin düzenleme komitesi üyesi olarak, yukarıda belirtilen terör örgütü lehinde yapılan propagandaya ilişkin eylemlere katılma isteğine ve iradesine sahip olduğunu kanıtladığı kanaatine varmıştır (yukarıdaki 12. paragraf). Yargıtay, Ağır Ceza Mahkemesinin kararının, dosya içeriği bakımından uygun olduğu gerekçesiyle, söz konusu kararı onamıştır (yukarıdaki 14. paragraf).

35. Mahkeme, bu mahkûmiyet kararını inceleyerek, öncelikle başvurana, ihtilaf konusu sloganları atma, ihtilaf konusu fotoğraf, pankart ve bayrakları açma, ihtilaf konusu gösteride bazı göstericiler tarafından işlenen diğer eylemlere katılma ve bu eylemlere teşvik etme ya da bunları yönlendirme veya herhangi bir şekilde bu eylemlere sebep olma fiillerinin isnat edilmediğini gözlemlemektedir (*Bülent Kaya/Türkiye*, no. 52056/08, § 42, 22 Ekim 2013 ve *Belge/Türkiye*, no. 50171/09, § 35, 6 Aralık 2016). Bununla birlikte, Ağır Ceza Mahkemesi, miting düzenleme komitesi üyesi olan ilgilinin, sadece göstericileri uyarmış olması, Hükümetin komiserinden gösteriyi sonlandırmasını ve bu amaçla kendisine ve güvenlik güçlerine gerekli desteğin sağlanmasını talep etmemiş olması sebebiyle, göstericilerin ihtilaf konusu fiilleri karşısında uygun bir tepki vermediği kanaatine varmıştır. Ağır Ceza Mahkemesine göre, bu tutum, başvuranın göstericilerin yukarıda belirtilen fiillere katılma istek ve iradesinin bulunduğunu kanıtlamıştır.

36. Mahkeme, Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen bu gerekçenin, özellikle Ağır Ceza Mahkemesinin kendisinin de kabul ettiği gibi Hükümet komiserinin ve güvenlik güçlerinin bu bağlamdaki görev ve sorumlulukları bakımından, ilgilinin, söz konusu gösterinin düzenleme komitesi üyesi olarak, göstericiler tarafından işlenen ihtilaf konusu fiillerin sonlandırılması konusunda neden birincil sorumlu olması gerektiği konusunda ve Hükümet komiserinin ve güvenlik güçlerinin, gösterinin yasa dışı bir hal aldığı kanaatine varmış olmaları durumunda, gösterinin sonlandırılması için düzenleme komitesi tarafından bu bağlamda talepte bulunulmasına ihtiyaç duyup duymadıkları konusunda yeterli bir açıklama içermediğini tespit etmektedir. Mahkeme bu bağlamda, gösteriyi düzenleyen kişilerin, ihtilaf konusu fiillere doğrudan katılmamış olmaları, bu fiillere teşvik etmemiş olmaları veya yasa dışı davranışlar lehinde kayıtsız kalmış olmaları sebebiyle, cezai sorumluluğunun bulunmadığını hatırlatmaktadır. Göstericilerin davranışlarının, ceza gerektirebilecek öngörülmeyle değişiklikler teşkil edip etmediğini değerlendirmek organizatörlerin sorumluluğundadır. Bununla birlikte, organizatörler, örneğin aktif şekilde ve doğrudan bir katılımı, açıkça veya üstü kapalı şekilde yasa dışı sloganlar atılmasını durdurmak için uyarı veya emirlere müdahale etmekten kaçınarak, başkasının davranışlarından sorumlu tutulamazlar. Dolayısıyla, yasa dışı bir gösterinin organizatörleri, barışçıl davranışlarıyla, cezai sorumluluklarından muaf tutulabilirler (*Mesut Yıldız ve diğerleri/Türkiye*, no. 8157/10, § 34, 18 Temmuz 2017).

37. Mahkeme ayrıca, somut olayda Ağır Ceza Mahkemesinin, bir yandan, ihtilaf konusu sloganlar, pankartlar, bayraklar ve fotoğraflar ile bu gösteri sırasında kalabalık tarafından işlenen diğer fiiller ve diğer yandan, başvuranın düzenleme komitesi üyesi olarak, bu fiiller karşısında göstermiş olduğu ve terör örgütü lehine propaganda suçu teşkil edecek bu eylemlere katılma iradesini ve niyetini gösterdiği gerekçeyle yetersiz olduğu kanaatine varılan tepkisi arasındaki ilgiyi açıklamadığı kanaatindedir

(*gerekli değişikliklerin uygulanması koşuluyla (mutatis mutandis)* bk. *Nejdet Atalay/Türkiye*, no. 76224/12, § 20, 19 Kasım 2019). Mahkeme, Ağır Ceza Mahkemesinin ayrıca, ilgiliye genel bir şekilde isnat edilen fiillerin, meydana geldikleri bağlam ve zarar verme ihtimali bakımından, şiddet kullanımına, silahlı direniş veya ayaklanmaya teşvik ettiği ya da nefret söylemi teşkil ettiği şeklinde değerlendirilip değerlendirilemeyeceği konusunda açıklamada bulunmadığı kanaatine varmaktadır (*Mart ve diğerleri/Türkiye*, no. 57031/10, § 32, 19 Mart 2019).

38. Mahkeme, yukarıda belirtilenleri dikkate alarak, davanın koşullarında ulusal makamların, başvuranı, 18 Mart 2006 tarihli gösteri sırasında meydana gelen yukarıda belirtilen olaylar sebebiyle, terör örgütü lehine propaganda yapma suçundan cezaya mahkûm ederek, ilgilinin ifade özgürlüğü hakkı ile izlenen meşru amaçlar arasında içtihatları tarafından düzenlenen kriterlere uygun ve adil bir denge kurmadıkları sonucuna varmıştır (*Ergündoğan/Türkiye*, no. 48979/10, § 34, 17 Nisan 2018 ve *Fatih Taş/Türkiye* (no. 5), no. 6810/09, § 40, 4 Eylül 2018).

b) 19 Mart 2006 tarihli gösteride başvuran tarafından yapılan konuşma

39. Mahkeme, 19 Mart 2006 tarihli gösteride, bu gösterinin video kayıtlarının incelendiği tutanaklara göre, başvuranın yaptığı konuşmada yer alan “Nevruza sahip çıkmak Kürt sorununa sahip çıkmak, PKK ile Kürt Halkı ile omuz omuza olmaktan geçer” kısmının, ulusal makamlar tarafından ilgilinin PKK lehinde propaganda yapma isteğini gösterdiği kanaatine varıldığını kaydetmektedir. Bununla birlikte Mahkeme, başvuranın, yukarıda belirtilen sözleri sarf ettiği hususuna ulusal mahkemeler önünde sürekli itiraz ettiğini tespit etmektedir (yukarıdaki 11 ve 13. paragraflar). Ayrıca başvuran, savunma ve Yargıtay önünde temyiz dilekçelerinde de, ihtilaf konusu sözleri sarf ettiğinin iddia edildiği, 19 Mart 2006 tarihli gösterinin video kayıtlarının incelendiği, iki polis memuru tarafından 22 Mart 2006 tarihinde düzenlenen tutanağın içeriğinin

doğruluğuna itiraz etmiştir (*ibidem*). Mahkeme ayrıca, ulusal mahkemelerin başvuranın iddialarını kabul etmediklerini kaydetmektedir: Ağır Ceza Mahkemesi kararında, özellikle bu video kaydı inceleme tutanağına dayanarak, başvuranın bu sözleri sarf ettiğinin tespit edildiği kanaatine varmış (yukarıdaki 12. paragraf) ve Yargıtay, başvuranın temyiz başvurusunu reddederek, bu kararı onamıştır.

40. Mahkeme dolayısıyla, somut olayda basitçe ulusal mahkemeler tarafından ihtilaf konusu müdahaleyi haklı göstermek için başvuranın kendisini mahkeme önünde etkin şekilde savunmasını engelleyecek şekilde sunulan yeterli ve ilgili gerekçelerin bulunmamasıyla ilgili olarak, başvuran hakkında açılan ceza davasının, olayların tespiti için delil unsurlarının sunulma şekli de dâhil olmak üzere bütünüyle değerlendirildiğinde, hakkaniyete uygun şekilde görülüp görülmediği sorusunun ortaya çıktığını tespit etmektedir (*Morice/Fransa* [BD], no. 29369/10, § 124, AİHM 2015; aksi yönde bir karar için bk. *Saygılı ve Karataş/Türkiye*, no. 6875/05, §§-75, 16 Ocak 2018, *Aydoğan ve Dara Radyo Televizyon Yayıncılık Anonim Şirketi/Türkiye*, no. 12261/06, § 50-53, 13 Şubat 2018, *Kula/Türkiye*, no. 20233/06, §§ 50-52, 19 Haziran 2018 ve *Mariya Alekhina ve diğerleri/Rusya*, no. 38004/12, §§ 263 ve 264, 17 Temmuz 2018).

41. Mahkeme bu bağlamda, Sözleşme'nin 10. maddesiyle korunan ifade özgürlüğünün kullanımına yapılan bir müdahalenin orantılılığının değerlendirilmesi söz konusu olduğunda, davanın hakkaniyete uygun şekilde görülmesinin ve başvurana verilen güvencelerin dikkate alınması gereken faktörler olduğunu hatırlatmaktadır (*Baka/Macaristan* [BD], no. 20261/12, § 161, 29 Mart 2016 ve bu kararda yer alan atıflar).

42. Mahkeme ayrıca, kanıtların kabul edilebilirliğine ilişkin kuralların öncelikle iç hukuk kapsamına girse de, davanın bütünüyle değerlendirildiğinde hakkaniyete uygun şekilde görülüp görülmediğinin belirlenmesi için savunma haklarına riayet edilip edilmediğinin de sorulması gerektiğini hatırlatmaktadır. Ayrıca başvurana, delil unsurunun

güvenilirliğini sorgulatma ve söz konusu delil unsurunun kullanılmasına itiraz etme imkânının verilip verilmediğinin de araştırılması gerekmektedir. Bunun yanı sıra, delil unsurunun, elde edildiği koşulların, söz konusu delilin güvenilirliği veya doğruluğu hakkında şüphe doğurup doğurmadığı hususu dâhil olmak üzere, niteliğinin de dikkate alınması gerekmektedir. Elde edilen delil unsurunun, diğer delil unsurlarıyla desteklenmemesi halinde, mutlak suretle bir hakkaniyet sorunu doğmasa da, bu delil unsurunun çok sağlam ve hiçbir şüpheyi yer vermemesi durumunda diğer delil unsurlarının desteğine duyulan ihtiyacın da azalacağı kaydedilmelidir (*Bykov/Rusya* [BD], no. 4378/02, § 90, 10 Mart 2009).

43. Mahkeme somut olayda, başvuranın, 16 Eylül 2008 tarihli savunma dilekçesinde, 19 Mart 2006 tarihli gösteriye ilişkin olarak 22 Mart 2006 tarihinde iki polis memuru tarafından düzenlenen video kayıt incelemesi tutanağında hatalar yapıldığını; bu tutanakta yansıtıldığı şekilde konuşmasında “Nevruza sahip çıkmak Kürt sorununa sahip çıkmak, PKK ile Kürt Halkı ile omuz omuza olmaktan geçer” sözlerini sarf etmediğini, aslında “DTP ile omuz omuza” ifadesini kullandığını ileri sürdüğünü kaydetmektedir. Başvuran ayrıca, Hükümet komiserinin aynı gösteri hakkında düzenlediği tutanakta, konuşmasıyla ilgili olarak bir terör örgütü lehinde propaganda yapan hiçbir kısım bulunmadığını açıklamıştır (yukarıdaki 11. paragraf).

44. Mahkeme ardından Ağır Ceza Mahkemesinin, 16 Eylül 2008 tarihli mahkûmiyet kararında, başvuranın 19 Mart 2006 tarihli gösteride yaptığı konuşmanın ihtilaf konusu kısmı için ilgiliyi suçlamak için elinde bulunan tek delil unsurunun, yani 22 Mart 2006 tarihli tutanağın, bağımsız tanıkların beyanları, söz konusu konuşmanın başka olası kayıtları gibi başka delil unsurlarıyla desteklenip desteklenmediğini araştırmadığını veya söz konusu video kayıtlarının bağımsız bir uzman tarafından yeniden incelemesini talep etmediğini kaydetmektedir. Ayrıca Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın bu tutanakta hataların bulunduğu dair iddiasına, “PKK ile omuz omuza”

(yukarıdaki 12. paragraf) ifadesinin kendisine atfedildiği tutanağın doğruluğuna ilişkin itirazlarına veya Hükümet komiserinin tutanağında bu ihtilaf konusu ifadeye yer verilmediğine ilişkin iddiasına da yanıt vermemiştir. Diğer taraftan Mahkeme, başvuranın temyiz başvurusunda, Ağır Ceza Mahkemesine sunduğu iddialarla aynı iddiaları sunduğunu (yukarıdaki 13. paragraf) ve Yargıtay'ın bu iddialara yanıt vermediğini (yukarıdaki 14. paragraf) kaydetmektedir.

45. Mahkemeye göre, başvuranın, savunma ve Yargıtay'a sunduğu temyiz dilekçelerinde ihtilaf konusu sözleri sarf ettiğine itiraz etmiş olması ve mahkûmiyet kararına dayanak olarak ileri sürülen başlıca delil unsurunun doğruluğunu şüpheye düşürecek nitelikte iddialar sunmuş olması sebebiyle, ulusal mahkemeler, başvuran tarafından bu konuda ileri sürülen gerekçeler hakkında karar vermeksizin, söz konusu tek delil unsurunu, yani 22 Mart 2006 tarihli tutanağı dayanak göstermekle yetinemez ve ilgilinin iddialarına uygun bir gerekçe göstererek yanıt vermek ulusal mahkemelerin görevidir (bk. *Shabelnik/Ukrayna* (No. 2), no. 15685/11, §§ 50-55, 1 Haziran 2017 ve *gerekli değişikliklerin uygulanması koşuluyla (mutatis mutandis)* bk. *Tatichvili/Rusya*, no. 1509/02, § 60, AİHM 2007-I).

46. Hâlbuki mevcut davada, Mahkeme, başvuranın 22 Mart 2006 tarihli tutanağın doğru olmadığına ve 19 Mart 2006 tarihli konuşmasının polisler tarafından yapılan dökümünün, beyanlarına uygun olmadığına ilişkin iddialarının, Ağır Ceza Mahkemesi ve Yargıtay tarafından gerekçesiz olarak reddedildiğini gözlemlemektedir (yukarıdaki 12 ve 14. paragraflar).

47. Bu sebeple Mahkeme yalnızca, somut olayda başvuranın cezaya mahkûm edilmesine dayanak gösterdikleri başlıca delil unsurunun içeriğinin güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin olarak başvuran tarafından ileri sürülen iddialara yanıt vermemiş olmaları sebebiyle, ulusal mahkemelerin, olaylar hakkında kabul edilebilir bir değerlendirme yapmak ve ardından söz konusu farklı menfaatler arasında adil bir denge kurmak amacıyla (*Aydoğan ve Dara Radyo Televizyon Yayıncılık Anonim Şirketi/Türkiye*, no. 12261/06, §§

52 ve 53, 13 Şubat 2018 ve *Hatice Çoban/Türkiye*, no. 36226/11, § 40, 29 Ekim 2019; ayrıca bk. *Özer/Türkiye (no. 3)*, no. 69270/12, §§ 30 ve 31, 11 Şubat 2020) Sözleşme'nin 10. maddesiyle ilgili Mahkeme içtihatlarıyla belirlenen usule ilişkin normları uyguladıkları (yukarıda belirtilen *Baka*, § 161) kanaatine varılamayacağını tespit edebilmektedir.

c) Sonuç

48. Mahkeme, yukarıda belirtilen tüm hususlar ışığında, Hükümetin, ulusal makamlar tarafından ihtilaf konusu tedbirin haklı gösterilmesi için ileri sürülen gerekçelerin, ilgili ve yeterli olduğunu ve bu tedbirin, demokratik bir toplumda gerekli olduğunu kanıtlamadığı kanaatindedir.

49. Sonuç olarak Mahkeme, Sözleşme'nin 10. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmektedir.

II. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

50. Sözleşme'nin 41. maddesi aşağıdaki şekildedir:

“ Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırıabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder. ”

A. Tazminat

51. Başvuran, maddi tazminat olarak 20.000 avro (EUR) ve manevi tazminat olarak 20.000 avro (EUR) talep etmektedir.

52. Hükümet, iddia edilen ihlal ile maddi zarar bağlamında sunulan talepler arasında bir nedensellik bağı bulunmadığı kanaatindedir. Hükümet ayrıca, manevi zarar bağlamında talep edilen meblağın, aşırı olduğunu ve Mahkeme içtihatlarında ödenmesine hükmedilen miktarlara uygun olmadığını ileri sürmektedir.

53. Mahkeme, tespit edilen ihlal ile iddia edilen maddi zarar arasında herhangi bir nedensellik bağının bulunmadığı kanaatine varmakta ve bu talebi reddetmektedir. Buna karşın, Mahkeme, başvurana manevi zarar bağlamında 5.000 avro (EUR) ödenmesinin uygun olduğu kanaatindedir.

B. Masraf ve Giderler

54. Başvuran ayrıca, tercüme, posta ve tedarik masrafları için 500 avro ve avukatlık hizmeti masrafları için 3.000 avro talep etmektedir. Başvuran bu bağlamda herhangi bir belge ibraz etmemektedir.

55. Hükümet, başvuranın masraf ve giderler bağlamında sunduğu taleplerini yeterince detaylı olarak açıklamadığı ve bu taleplere dayanak olarak herhangi bir belge veya makbuz sunmadığı kanaatindedir.

56. Mahkeme içtihatlarına göre, bir başvurana yalnızca, masraf ve giderlerinin gerçekliğini, gerekliliğini ve miktarlarının makul niteliğini ispatlaması durumunda, bu masraflar iade edilebilmektedir. Mahkeme, somut davada, kendisine sunulan belgeler ve içtihatları bakımından, masraf ve giderlere ilişkin talebi, başvuran tarafından bu bağlamda kanıtlayıcı belgelerin sunulmamış olması sebebiyle reddetmektedir.

C. Gecikme faizi

57. Mahkeme, gecikme faizi olarak, bu tutarlara, Avrupa Merkez Bankasının marjinal kredi faizlerine uyguladığı faiz oranına üç puan eklenerek elde edilecek oranın uygulanmasının uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabul edilebilir olduğuna,
2. Sözleşme'nin 10. maddesinin ihlal edildiğine;
3.
 - a) Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi uyarınca, Davalı Devlet tarafından başvurana, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, ödeme tarihindeki geçerli döviz kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmek ve bu miktar üzerinden ödenecek her türlü vergiden muaf olmak üzere, manevi tazminat olarak 5.000 EUR (beş bin avro) ödenmesine;
 - b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödeme tarihine kadar, bu miktara, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına,
4. Başvurunun geri kalan kısmı için adil tazmin taleplerinin reddedilmesine
karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. fıkraları uyarınca 10 Kasım 2020 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Stanley Naismith
Yazı İşleri Müdürü

Jon Fridrik Kjølbro
Başkan

İMREK / TÜRKİYE KARARI

Bu kararın ekinde, Sözleşme'nin 45. maddesinin 2. fıkrası ve Mahkeme İ Tüzüğü'nn 74. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, Hâkim Egidijus Kris'in sunmuş olduğu ayrık görüş yer almaktadır.

J.F.K.

S.H.N.

KŪRIS'İN SUNDUĞU MUTABAKAT ŞERHİ

[Çeviri]

1. Sözleşme'nin 10. maddesinin ihlal edildiği yönündeki tespitten yana çoğunlukla birlikte oy kullandım. Bununla birlikte, bu maddenin, davanın olaylarına uygulanabilirliğinin “sınırlı” ve biraz tartışmalı olduğu konusunda ikna oldum.

2. 18 Mart 2006 tarihli gösteride meydana gelen olayların Sözleşme'nin 10. maddesi açısından incelenmesi, halka açık etkinliklerin organizatörlerinin sahip olduğu ifade özgürlüğünün kapsamı ve diğer göstericiler tarafından işlenen fiiller sebebiyle onların ne ölçüde sorumlu tutulabileceği konusunda genel bir sorun teşkil etmektedir. Nitekim bu tür eylemler, en azından genel olarak “ifade” terimine atfedilen anlamda değil de, ifade özgürlüklerini kullanmalarından kaynaklanmamaktadır. Çoğunluğun görüşüne kısmen katılıyorum, zira kamuya açık bir etkinlikte düzenin sağlanması veya uygulanabilir mevzuata riayet etme yükümlülüğü, Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrasında açıkça belirtilen “görev” ve “sorumluluklar” prizmasından görülebilir. Bununla birlikte, bu husus kararda açıklanmış olsaydı memnun olurdu.

3. Başvuranın, 19 Mart 2006 tarihli beyanlarıyla ilgili olarak, asla sarf etmediğini belirttiği sözler için cezaya mahkûm edilmiş olması, durumu hassaslaştırmaktadır. Şayet söyledikleri doğru ise, ifade özgürlüğü hakkını kullanmış olduğu için cezalandırılmamıştır. (Bu türden bir çelişki için bk. *Brisco/Romanya* (no. 26238/10, 11 Aralık 2018) davasında Hâkim Yudkivska ile birlikte sunduğumuz ayrık görüş). Bununla birlikte, başvuran o veya bu şekilde ifade özgürlüğünü kullanmıştır, zira ulusal makamların ilgilinin söylemediği kanaatine vararak dikkate almadığı başka beyanlarda bulunduğunu ileri sürmektedir.

İMREK/TÜRKİYE KARARI

4. Her ne olursa olsun, Sözleşme bakımından, İmrek'e verilen cezanın, en azından eleştirilebilir olduğundan hiçbir şüphem yoktur. Bununla birlikte şayet dava Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası açısından incelenmiş olsaydı, itiraza pek (hatta hiç) açık olmazdı. Diğer taraftan, bu maddenin de ihlal edildiğinden muhtemelen tereddüt etmezdim.